

19. september 2018

Rådet for Socialt Udsattes forslag til nye rammer for voksentandplejen

Kære Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Der er ikke lighed i tandsundhed i dag. Tværtimod er der massive problemer med dårlig tandsundhed blandt socialt udsatte i Danmark. Det skyldes ikke mindst, at socialt udsatte pga. både sociale og økonomiske barrierer ikke i tilstrækkelig grad har adgang til en ordentlig tandpleje (Kilde: Se bl.a. SUSY Udsat-undersøgelserne foretaget af Statens Institut for Folkesundhed).

Den manglende adgang til tandpleje med elendig tandsundhed til følge er både smertefuldt og på mange måde uværdigt for socialt udsatte, men det kan også i sidste ende blive dyrt for samfundet. Dårlig tandsundhed kan bl.a. påvirke den enkeltes generelle sundhedstilstand, overskud til at håndtere andre sociale problemer, adgang til arbejdsmarkedet mv.

På den baggrund mener Rådet for Socialt Udsatte, at den politiske aftale om at gentænke rammerne for voksentandplejen er en kærkommen lejlighed til én gang for alle at få gjort op med den store ulighed i tandsundhed. Socialt udsatte har behov for adgang til en i udgangspunktet gratis og rummelig tandbehandling, hvor de er ønskede som patienter. Det følgende er Rådet for Socialt Udsattes forslag i den forbindelse.

Rådet for Socialt Udsatte forslår at:

1. Med det formål at sikre de mest socialt udsatte borgere adgang til tandbehandling foreslås det at indføre et "tandpleje-frikort" til socialt udsatte

Men forlaget bliver tandlægebehandling for alle i målgruppen af socialt udsatte gratis. Socialt udsatte defineres som borgere med sociale problemer, herunder psykiske vanskeligheder, der er i målgruppen for afsnit V i lov om social service. Personer med handicap er således ikke i målgruppen med mindre de har særlige sociale problemer. Der er i store træk tale om samme målgruppe-afgrænsning som ifm. ordningen med det sociale frikort.

2. Med det formål at forebygge dårlig tandsundhed blandt mindrebemidlede foreslås det, at tandbehandling op til 10.000 kr. gøres gratis for personer på kontanthjælpsydelse

Med forslaget bliver tandlægebehandling for op til 10.000 kr. gratis for personer på kontanthjælpsydelse (samme målgruppe, som i dag er omfattet af tilskudsordningen i § 82 a i lov om aktiv socialpolitik). Der kan evt. være en karenperiode på fx ét år, før retten

til gratis tandbehandling træder i kraft. Dækning af tandlægeregninger på over 10.000 kr. sker efter bevilling. § 82 a i lov om aktiv socialpolitik erstattes af en mindre bureaukratisk bestemmelse, som regulerer dette.

3. Med det formål at styrke den opsøgende indsats og sikre en tandpleje med de rette socialfaglige kompetencer foreslås det at udbrede "Herlevmodellen" til hele landet

Med forslaget udbredes den såkaldte Herlevmodel (som med gode resultater har været drevet i mere end 20 år i Herlev Kommune på en dispensation fra Sundhedsloven) til hele landet. Det indebærer, at kommunerne skal have et kommunalt opsøgende og behandlende tandplejetilbud til socialt udsatte med socialfaglige kompetencer ift. at beskæftige sig med denne målgruppe. Målgruppen vælger selv, om de vil behandles af de privatpraktiserende tandlæger eller i den kommunale tandpleje.

4. Med det formål at bygge bro til tandplejen for de allermost socialt udsatte borgere, fx hjemløse, foreslås det at nedsætte en pulje til støtte af frivillige tilbud

Der afsættes midler til en pulje til fortsat drift af frivillige tilbud (såsom "Bisserne" eller "Tandrødderne"), som kan tilbyde rummelig og primært akut tandbehandling til de allermost socialt udsatte. Tilbuddene kan fungere som brobygger til de kommunale tilbud.

5. Med det formål at forebygge tandproblemer foreslås det at indføre obligatoriske halvårslige tandtjek for personer i substitutionsbehandling

Med forslaget indføres et obligatorisk halvårligt, gratis tandtjek til personer, som er i metadonbehandling eller anden substitutionsbehandling, som et spyt-reducerende og øger risikoen for tandproblemer.

Rådet for Socialt Udsatte stiller sig naturligvis til rådighed for uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Jann Sjursen

Brevet er også sendt til:

Sundhedsminister Ellen Trane Nørby

Samt til orientering til:

Børne- og socialminister Mai Mercado

Beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen